

Tabarcaco irla.

Pirata berberiskoak eta koral gorriaren arrantzale genobesak. Hori da tabarkako lur aretsuen azpian aurkitzen den historia, Alikantetik 8 milara aurkitzen den lur zati biztanleduna. XVIII. mendean inbasioen aurka gotortua izan zen. Bertako ur gardenek eguzki izpiei uretan sartzen usten diete, itsas hondoa argituz 50 m sakonerara arte, horrek argiaren menpe dauden bizidunei ur sakonagoetan bizitzea errazten die.

1986. urtetik itsas erreserba da, babestuak dauden milaka espezie bizi dira Tabarka irlako uretan. Beraien bizilekua itsas fanerogamen zelaiak, arezko terrazak eta zeharkatzen dituzten sustratu bigunak. Hemen erakusten dituzte beraien teknikak mozorrorako eta bizi iraupenerako.

Lehorreko espeziak gorputza moldatuta dute mendeetako historia harritsuari esker, hau antzinako mediterraneoaren sinboloa da non denboraren betikotasuna erakusten digun.

Berrehun urte baino gehiago darama itsasargiaren dorre prismatikoa ur bideak argizatzen, alde batera usten dute hitsaz hegazti kopuru handiek itsasargia plisti-plasta dabiltzala hitsaz labarraren inguruan.

Tabarkan Espainiar itsasaldeko Poseidonia ozeaniar zelairik trinkoenetarikoa aurkitzen da. Mediterraneo itsasoko espezie honek harea trinko mantentzen du eta itsasoaren higadura murrizten du. Salpa-sarda handiek zelaian hostoei kosk egiten diete hostoei epifitoetas elikatzeko.

Gizakiak itsasoa babesteko ormigoizko modulu handiak jarri ditu itsas ondoan, espezie ezberdinei babeslekua emanaz eta debekatuta dagoen arrasteko arrantza ezinezko bihurtuz. Arrezife artifizial hau denborarekin itsas flora eta faunak kolonizatu egin du bizileku berrien zorrera ekarriz. Ormigoizko moduluetatik hurbil hitsaz ondoko bizidunei bizileku berriak posible egin dituzten itsasontzi zarkituak ondoratu ziren.

XIX. mendearen amaieran arrantzari ezker bizi ziren 1000 pertsona edukitzera iritsi zen Tabarka, gaur egun ordea 50 biztanle baino ez dira geratzen, hauek bakean geratzen dira gauez, turista ontziak Alikanterara edo Santapolara bueltatzen direnean.

Bana ilusentziak jarduera berriak ekartzen ditu ur azpira. Itsasondo itzalez betetzen da eta bizidun multzo batek kolore-aukera berriak erakusten dituzte. Gaueko biztanleak isileko ehiztari onak dira. Tabarka bizirik jarrai dezan iluntasunarekin izakiak suspertu egiten dira.